

การบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์

The Security Administration in School Safety Management:
Prachuap Khiri Khan Secondary Educational Service Area Office

ชัชวาล พูลสวัสดิ์^{1*}
Chatchawan Poonsawat^{1*}

สุมิตร สุวรรณ²
Sumit Suwan²

พัชรภา ตันติชูเวช³
Patcharapa Tantichuwet³

Received: August 27, 2024
Revised: September 27, 2024
Accepted: October 7, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ 2) ศึกษาการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียน 3) ถอดบทเรียนและเสนอวิธีการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 282 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนขนาดโรงเรียน และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานด้านความปลอดภัย จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวม 6 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความปลอดภัยในโรงเรียนภาพรวมและรายด้าน พบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ และภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ และพบเรื่องการติดเกม การใช้สารเสพติด การพนัน อุบัติเหตุ ทะเลาะวิวาท และการกลั่นแกล้งรังแกกัน อยู่ในระดับปานกลาง
2. การบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปราม ตามลำดับ
3. วิธีการบริหารความปลอดภัยทั้งสองโรงเรียนสร้างขึ้นจากแนวคิดวงจรคุณภาพของเดมมิง เริ่มจากวางแผนงานความปลอดภัย ดำเนินการตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ ตรวจสอบประเมินผล และมีการดำเนินงานตามกรอบกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งด้านการป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปราม

คำสำคัญ: ความปลอดภัยในโรงเรียน การบริหารความปลอดภัย วิธีการบริหารความปลอดภัย

¹ นิสิตหลักสูตร ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
Master Student of Educational Administration, Faculty of Educational & Development Sciences, Kasetsart University
E-mail: chatchawan.poo@ku.th

² ศน.ท.ดร., ภาควิชาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
Prof. Cdr. Dr. Of Human & Community Resource Development, Faculty of Educational & Development Sciences, Kasetsart University
E-mail: sumit.s@ku.ac.th

³ รศ.ดร., ภาควิชาครุศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
Asst. Prof. Dr. Of Teacher Education, Faculty of Educational & Development Sciences, Kasetsart University
E-mail: patcharapa.ta@ku.ac.th

* Corresponding author

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the security in schools under the Prachuap Khiri Khan secondary educational service area office, 2) study the security administration in schools, and 3) propose guidelines from lessons learned about the security administration in schools. The sample for this study included 282 administrators and teachers who were chosen by stratified random sampling method based on school size in the Prachuap Khiri Khan secondary educational service area office. Moreover, there were 6 interviewees who were administrators and safety responsibility teachers from 2 schools selected through purposive sampling method. The research instruments were the 5-level scale questionnaire, an ascending order form and an interview form. The statistical data analysis included were frequency, arithmetic mean, percentage, standard deviation (S.D.) and content analysis.

The research findings were as follows:

1. The overall security in schools, as well as individual metrics registered low-level security issues. Such low-level security issues were violation of rights, human violence, risk of accidents, and effects on physical and mental health. Furthermore, medium-level security issues were also noted including game addiction, drug use, gambling, accidents, fights, and bullying.
2. The security administration in schools registered a high rating. In terms of specific aspects, protection, indoctrination, and repression were ranked from highest to lowest.
3. The guidelines of the security administration in both schools were developed from Deming's theory and principle. The guidelines were created beginning with the planning of the security detail, following the plan systematically, checking and evaluating periodically, and operation completion. However, the schools must proceed according to the safety administration framework of the Ministry of Education.

Keywords: The Security in School, The Security Administration, The Guidelines of the Security Administration

บทนำ

ปัจจุบันภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติมีความซับซ้อนและรุนแรงมากยิ่งขึ้น เช่น ภัยพิบัติ โรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ ความมั่นคงของชาติจึงมีได้ครอบคลุมเฉพาะมิติด้านการทหารหรืออำนาจอธิปไตยเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมมิติต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งในแต่ละมิติล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การป้องกันและปราบปรามภัยเหล่านี้จะต้องเริ่มที่กระบวนการจัดการศึกษาของประเทศโดยครอบคลุมประเด็นหลักสำคัญที่มีผลต่อความมั่นคงแก่คนในชาติ ซึ่งจะส่งผลให้ทุกคนมีจิตสำนึก ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิด ทักษะคิด ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุขอันจะส่งผลให้สังคมและประเทศเกิดความมั่นคงได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 94)

กระทรวงศึกษาธิการ (2565) ได้มีการประกาศนโยบายและจุดเน้นไว้ 7 ประการ โดยหนึ่งในด้านที่สำคัญคือ การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย ซึ่งเป็นนโยบายข้อแรกที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในสถานศึกษาและเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม อีกทั้งยังช่วยป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเข้มข้น ปลุกฝังทัศนคติ พฤติกรรมและองค์ความรู้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ด้านสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ บทบาทและการกิจด้านความปลอดภัยของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ในขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้กำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย อบอุ่น มีความสุข เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะในการป้องกันดูแลดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัยจากโรคภัย ภัยพิบัติ อุบัติภัย และภัยคุกคามทุกรูปแบบ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ พัฒนาระบบกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา รวมถึงการใช้ข้อมูลที่มีขนาดใหญ่หรือ Big Data และแอปพลิเคชัน (application) ในการเฝ้าระวังเชิงรุกด้วยระบบมาตรฐานความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Platform) พร้อมจัดทำแผนบริหารจัดการความปลอดภัยและบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Plan: BCP) จากนโยบายดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ (2565) กำหนดเป้าหมายด้านความปลอดภัย มีการสนับสนุนพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภัยในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ซึ่งการสร้างความปลอดภัยให้กับผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา

ความปลอดภัยของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ (Right) 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564, น. 7) ในปัจจุบัน พบว่าสถานศึกษาหรือโรงเรียนในประเทศไทยยังมีความไม่ปลอดภัยในหลายด้าน เช่น ความไม่ปลอดภัยในด้านการถูกละเมิดสิทธิ์ จะเห็นได้จากศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” (2564) ได้สำรวจความคิดเห็นเรื่อง การคุกคามทางเพศในสถานศึกษา โดยสำรวจนักเรียนและนักศึกษาอายุ 15 - 25 ปี ทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 1,308 คน พบว่า ร้อยละ 55.12 ค่อนข้างมีความเสี่ยงในการถูกคุกคามทางเพศในโรงเรียน โดยสถานที่ที่มีความเสี่ยงมากที่สุด ได้แก่ ห้องเก็บของที่อยู่ในบริเวณเปลี่ยว ห้องน้ำ และห้องเรียนที่ไม่ได้ใช้แต่ไม่ปิดล็อก ในขณะที่ความไม่ปลอดภัยด้านสุขภาพทางกายและจิตใจ สมาคมวิทยุและสื่อเพื่อเด็กและเยาวชน (2562) ได้รายงานข้อมูลสถานการณ์การเล่นเกมนอนไลน์ของเด็กไทย ประจำปี 2562 ซึ่งสำรวจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 3,056 คน พบว่า ร้อยละ 89.33 เคยเล่นเกมออนไลน์ โดยเล่นเกือบทุกวันคิดเป็นร้อยละ 64.66 เช่นเดียวกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2566) ได้รายงานสถิติของเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดี โดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ปี พ.ศ. 2566 ทำผิดกฎหมายยาเสพติดมากที่สุด จำนวน 3,129 คดี คิดเป็นร้อยละ 24.83 หรือกระทั่งความไม่ปลอดภัยด้านการใช้ความรุนแรง จะเห็นได้จากงานวิจัยของ พัชรภา ตันติสุขเวช และคณะ (2565) ได้สำรวจสภาพปัญหาและการป้องกันปัญหาการรังแกกันในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า นักเรียนเห็นหรือรับรู้ว่าการรังแกกันระหว่างนักเรียน-นักเรียนมากที่สุด ร้อยละ 96.00 รองลงมา คือ นักเรียนเป็นผู้เห็นเหตุการณ์เมื่อเกิดการรังแกกัน ร้อยละ 90.00 และบุคคลที่มีบทบาทในการดำเนินการป้องกันการรังแกกันในโรงเรียน คือ อาจารย์ ร้อยละ 86.00 ต้องมีการเอาใจใส่ดูแลนักเรียนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน อาจารย์และผู้ปกครองต้องรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ต้องยอมรับกฎระเบียบที่พึงยึดถือปฏิบัติในเบื้องต้น และมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนโดยนักจิตวิทยา นอกจากนี้ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยบนถนน (2566) รายงานว่า ในปี 2566 เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน 822,804 ครั้ง เมื่อพิจารณาช่วงอายุที่เกิดอุบัติเหตุ พบว่า ช่วงอายุ 19 - 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.24 อายุ 15 - 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.79 ตามลำดับ โดยยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยที่สุด คือ มอเตอร์ไซด์ คิดเป็นร้อยละ 90.53 ช่วงเวลาที่เกิดเหตุมากที่สุด ได้แก่ 14.00 - 17.59 น. คิดเป็นร้อยละ 23

ในขณะที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธ์ พบว่า โรงเรียนในสังกัด จำนวน 18 โรงเรียน มีการบริหารความปลอดภัยแตกต่างกันออกไปตามบริบท มีสถิติของนักเรียนที่ได้รับภัยคุกคาม ในปี พ.ศ. 2565 จำนวน 1,392 เหตุการณ์ จำแนกเป็นภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) จำนวน 88 เหตุการณ์ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) จำนวน 44 เหตุการณ์ และภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) จำนวน 1,260 เหตุการณ์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธ์, 2565 น. 3) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธ์ ผลการศึกษาวินิจฉัยจะทำให้ทราบถึงวิธีการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนเพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารความปลอดภัยให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธ์
2. เพื่อศึกษาการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธ์
3. เพื่อถอดบทเรียนและเสนอวิธีการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธ์ จำนวน 817 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 26 คน และครู จำนวน 791 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธ์ จำนวน 282 คน ซึ่งได้มาจากตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (พรหมณี ลีกิจวัฒน์, 2557, น. 147-149) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำแนกตามโรงเรียน

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการถอดบทเรียนวิธีการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูที่ได้มอบหมายให้รับผิดชอบงานด้านความปลอดภัยในโรงเรียน จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวม 6 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนที่ได้รับรางวัลวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านความปลอดภัยระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับความปลอดภัยและการบริหารความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธ์ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวชี้วัด (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากนั้นพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และหาค่าสัมประสิทธิ์ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.96

2.2 แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการถอดบทเรียนและวิธีการบริหารความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปทุมธานี เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนใช้การตีความ (Interpretation) การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และนำข้อมูลมาสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Reasoning)

ผลการวิจัย

1. ความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปทุมธานี ในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปทุมธานี จำแนกตามภาพรวม

(n = 282)

รายการ	ระดับเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1. ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์	1.86	0.07	น้อย
2. ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ	2.03	0.85	น้อย
3. ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์	1.79	0.92	น้อย
4. ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ	2.13	0.84	น้อย
รวม	1.95	0.74	น้อย

ความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปทุมธานี ในภาพรวมและรายด้าน พบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.95$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก ได้แก่ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ ($\bar{X} = 1.79$, S.D. = 0.92) รองลงมา ได้แก่ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ($\bar{X} = 1.86$, S.D. = 0.07) ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.85) และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.84) ตามลำดับ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1.1 ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ พบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.86$, S.D. = 0.07) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทกันบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 1.24) และมีการกลั่นแกล้งรังแกกันบ่อยครั้งในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 1.21) ส่วนรายการที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การก่อวินาศกรรม เช่น การทำลายทรัพย์สินของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.79$, S.D. = 1.03) การล่อลวงละเมิดทางเพศในสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.72$, S.D. = 0.98) และพบสารเคมีหรือวัตถุอันตรายภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.57$, S.D. = 1.04) ตามลำดับ ส่วนรายการที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ มีการชุมนุมประท้วงหรือการก่อจลาจลในสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.44$, S.D. = 0.81) พบเหตุการณ์ล่อลวงหรือลักพาตัวนักเรียน ($\bar{X} = 1.32$, S.D. = 0.77) และมีเหตุระเบิดเกิดขึ้นในสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.21$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

1.2 ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ พบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เกิดอุบัติเหตุจากการใช้ยานพาหนะทั้งภายในและรอบโรงเรียน ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 1.28) ส่วนรายการที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ มีอาคารเรียน

หรือสิ่งก่อสร้างที่ไม่ปลอดภัย ($\bar{X} = 2.08$, S.D. = 1.07) เกิดอุบัติเหตุจากการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.93$, S.D. = 0.97) เกิดภัยธรรมชาติอยู่บ่อยครั้ง เช่น อุทกภัย ($\bar{X} = 1.79$, S.D. = 0.98) และเกิดอุบัติเหตุจากการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เช่น การทดลองคาบเรียนวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 1.70$, S.D. = 0.98) ตามลำดับ

1.3 ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ พบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.79$, S.D. = 0.92) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ มีเหตุการณ์ที่นักเรียนได้รับความไม่เป็นธรรมภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.97$, S.D. = 1.16) มีนักเรียนถูกล่วงละเมิดและทอดทิ้ง ($\bar{X} = 1.75$, S.D. = 0.96) และมีการคุกคามทางเพศเกิดขึ้นในสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.65$, S.D. = 1.01) ตามลำดับ

1.4 ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ พบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$, S.D. = 0.84) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีนักเรียนที่อยู่ในภาวะติดเกม ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 1.24) พบการใช้สารเสพติดภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 1.31) และมีนักเรียนที่ติดการพนัน ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 1.29) ตามลำดับ ส่วนรายการที่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ มีมลภาวะเป็นพิษ เช่น มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก Pm 2.5 เกินค่ามาตรฐาน ($\bar{X} = 2.02$, S.D. = 1.15) มีนักเรียนที่ประสบภัยเกี่ยวกับภัยทางไซเบอร์ ($\bar{X} = 2.00$, S.D. = 1.12) มีนักเรียนที่เป็นโรคทางจิตเวช ($\bar{X} = 1.91$, S.D. = 0.99) มีนักเรียนที่เกิดภาวะทุพโภชนาการ เช่น นักเรียนได้รับสารอาหารไม่ครบถ้วน ($\bar{X} = 1.80$, S.D. = 1.07) และมีการระบาดของโรคที่เกิดขึ้นในมนุษย์ เช่น โรคมือ เท้า ปาก ($\bar{X} = 1.61$, S.D. = 0.89) ตามลำดับ ส่วนรายการที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ มีการระบาดของโรคที่เกิดขึ้นในสัตว์ ($\bar{X} = 1.48$, S.D. = 0.84)

2. การบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงคันทรีชัน

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงคันทรีชัน ภาพรวม

(n = 282)

รายการ	ระดับคะแนน		
	การบริหารความปลอดภัย		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1. ด้านการป้องกัน	4.34	0.60	มาก
2. ด้านการปลูกฝัง	4.33	0.68	มาก
3. ด้านการปราบปราม	4.32	0.62	มาก
รวม	4.33	0.60	มาก

การบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงคันทรีชันทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการป้องกัน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.60) ด้านการปลูกฝัง ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.68) และด้านการปราบปราม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ มีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการป้องกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การประเมินนักเรียนรายบุคคลด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.56) รองลงมา ได้แก่ การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.60) การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.65) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.72) การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.69) การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของการศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.69) การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.71) จัดทำแผนความปลอดภัยในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.74) และการกำหนดพื้นที่ปลอดภัย ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.82) ตามลำดับ

2.2 ด้านการปลูกฝัง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดกิจกรรมเสริมทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.70) รองลงมา ได้แก่ การสร้างจิตสำนึกตระหนักรู้ และเข้าใจด้านความปลอดภัยให้แก่ตนเองและสังคม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.72) และการจัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจพัฒนาองค์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

2.3 ด้านการปราบปราม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.62) รองลงมา ได้แก่ การจัดการแก้ไขปัญหากรณีเกิดเหตุความปลอดภัยในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.64) และการช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟู จิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

3. วิธีการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์

วิธีการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ โดยการถอดบทเรียนจากโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมและโรงเรียนเมืองปราณบุรี พบว่า ทั้ง 2 โรงเรียน ได้สร้างวิธีการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนขึ้นมาจากทฤษฎีและหลักการของวงจรคุณภาพของเดมมิง (PDCA) โดยเริ่มจากวางแผนงานด้านความปลอดภัย มีการดำเนินการตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบประเมินเป็นระยะ เพื่อให้การดำเนินงานมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และมีการดำเนินงานตามกรอบการบริหารความปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งด้านการป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปราม ดังนี้

3.1 ด้านการป้องกัน มีการกำหนดพื้นที่เสี่ยงภายในโรงเรียน โดยมอบหมายให้งานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมเป็นผู้วิเคราะห์จุดเสี่ยง มีการติดป้ายแสดงหรือสัญลักษณ์เพื่อแสดงพื้นที่อันตราย มีจุดรวมพลไว้รวมบุคลากรหากเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยโดยผ่านการซักซ้อม รวมถึงมีการติดกล้องวงจรปิดในพื้นที่จุดเสี่ยง มีการจัดทำแผนความปลอดภัยของสถานศึกษา มีการประชุมในรูปของคณะกรรมการ ทั้งฝ่ายบริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู และนักเรียน รวมทั้งหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลหรือสถิติในปีที่ผ่านมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนความปลอดภัยในสถานศึกษาปีถัดไป การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เน้นความปลอดภัยเป็นหลัก รวมถึงยังเน้นความสะอาด สดชื่น และสวยงาม ทางโรงเรียนจะมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทุก ๆ ปี แต่หากพื้นที่ใดจำเป็นต้องปรับปรุงเร่งด่วนก็จะดำเนินการแก้ไขทันที การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีการซักถามความคิดเห็นของคณะครูและนักเรียนภายในโรงเรียนเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บริการ กำหนดโครงสร้างการบริหารความปลอดภัยตามรูปแบบการบริหารงาน 4 ฝ่าย โดยงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยจะสังกัดอยู่ในฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานแบ่งออกเป็นฝ่ายอำนวยการและฝ่ายดำเนินการ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัย มีการจัดเก็บข้อมูลทุกครั้งเมื่อเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยเกิดขึ้นในสถานศึกษา และนำข้อมูลดังกล่าวมาสรุปเป็นรายภาคเรียนและรายปีการศึกษา มีการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย มีการทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น สถานีตำรวจที่ใกล้กับโรงเรียน โรงพยาบาล รวมถึงมีการประสานความร่วมมือกับหัวหน้าหน่วยงานอื่นโดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ มีการจัดระบบช่องทางการสื่อสารความปลอดภัย มีการสื่อสารความปลอดภัยในระบบ Moe Safety School เฟซบุ๊กของโรงเรียน แอปพลิเคชันไลน์กลุ่ม เช่นกลุ่มไลน์ระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน การรับข้อร้องเรียนความไม่ปลอดภัยผ่านตู้สมารักษ์ การประชุมภาคีเครือข่ายต่าง ๆ การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยอาศัยครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูกิจการนักเรียน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้รูปแบบ Care Model มีการดำเนินการประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการให้นักเรียนประเมินตนเองผ่านแบบทดสอบ EQ IQ ความเครียด ในรูปแบบ Google form โดยคุณครูที่ปรึกษาเพื่อนำมาประเมินผู้เรียนรายบุคคล อีกทั้งยังมีครูแนะแนวในการช่วยประเมินอีกหนึ่งรอบ

3.2 การปลูกฝัง มีการสร้างจิตสำนึกความตระหนักรู้และความเข้าใจด้านความปลอดภัยในแก่ผู้เรียน มีการบูรณาการเข้าไปในรายวิชาพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ มีการใช้วิทยากรซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานภายนอก รวมถึงมีการส่งครูไปอบรมด้านความปลอดภัยเพื่อนำมาขยายผลให้กับครูท่านอื่นในโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง ใช้การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย การสาธิตกระบวนการต่าง ๆ หน้าที่เสาธง จัดมุมความรู้เรื่องความปลอดภัยในห้องสมุด รวมถึงผู้ปกครองได้รับความรู้ผ่านทางเฟซบุ๊กของโรงเรียน แอปพลิเคชันไลน์กลุ่มการประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เรื่องความปลอดภัย มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้แก่แก่นักเรียน เน้นการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะ สามารถนำทักษะไปใช้ในชีวิตหากเกิดเหตุการณ์จริงขึ้น

3.3 การปราบปราม มีการจัดการแก้ไขปัญหาดุริยธรรมเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา เน้นการจัดการตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงระเบียบของโรงเรียนเป็นหลัก เมื่อพบเหตุความไม่ปลอดภัยจะมีการประสานงานไปยังงานกิจการนักเรียนเพื่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้ไวที่สุด หากเหตุการณ์มีความรุนแรงจะมีการประสานงานไปยังหน่วยงานภายนอกเพื่อช่วยในการระงับเหตุที่เกิดขึ้น รวมทั้งมีการรายงานให้ผู้บริหารทราบ มีการช่วยเหลือ เยียวยา ฟื้นฟู จิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย มีการมอบทุนช่วยเหลือเพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาล รวมถึงประกันชีวิต มีการออกเยี่ยมติดตามอาการนักเรียนโดยครูที่ปรึกษาและผู้บริหารของโรงเรียน และหากนักเรียนไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนได้ตามปกติ จะมีการปรับรูปแบบการเรียนเป็นรูปแบบออนไลน์ มีการดำเนินตามขั้นตอนของกฎหมาย เน้นการประสานงานไปยังหน่วยงานที่ทำความร่วมมือไว้ เช่น สถานีตำรวจ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าวิธีการบริหารความปลอดภัยของทั้งสองโรงเรียนดังกล่าวเป็นรูปแบบการบริหารที่มีคุณภาพและมีความชัดเจนครอบคลุมการดำเนินงานตามกรอบการบริหารความปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการทั้งด้านการป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปรามเป็นมาตรการการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืนและเข้มงวด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์โดยภาพรวมและรายด้าน พบเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปมาก ได้แก่ ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ และด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ตามลำดับ

ด้านภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ มีความไม่ปลอดภัยสูงกว่าด้านอื่น ๆ และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีนักเรียนที่อยู่ในภาวะติดเกมสูงที่สุด ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า หลังจากประเทศไทยผ่านสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส COVID 19 ทำให้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก และอุปกรณ์ที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ คือ โทรศัพท์มือถือ ซึ่งถือเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การสืบค้นข้อมูล การทำชิ้นงานผ่านโทรศัพท์ การทำแบบทดสอบ แต่การเข้าถึงมือถือได้ง่ายของนักเรียนนั้น หากนักเรียนใช้โทรศัพท์อย่างรู้ไม่เท่าทัน อาจจะทำให้เกิดการติดเกมหรือติดพนันออนไลน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสมาคมวิทยุและสื่อเพื่อเด็กและเยาวชน (2562) ได้รายงานข้อมูลสถานการณ์การเล่นเกมนออนไลน์ของเด็กไทย ประจำปี 2562 ซึ่งสำรวจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 3,056 คน จากภูมิภาคทั่วประเทศ ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 2,730 คน คิดเป็นร้อยละ 89.33 เคยเล่นเกมออนไลน์ โดยเล่นเกือบทุกวันคิดเป็นร้อยละ 64.66 เมื่อพิจารณาภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ ยังพบอีกว่า มีการใช้สารเสพติดภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัญหารองจากการติดเกม ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ปัญหาการใช้สารเสพติดในสถานศึกษาเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ต่อเนื่อง สารเสพติดที่พบในสถานศึกษาจะเปลี่ยนไปตามสภาพของสังคม ในปัจจุบัน จะพบการแพร่ระบาดของบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษามาก เนื่องจากสามารถหาซื้อได้ตามร้านค้าออนไลน์ ปัญหาดังกล่าว

สอดคล้องกับรายงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2566) ที่ได้รายงานสถิติของเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทั่วประเทศเกี่ยวกับคดียาเสพติด จำนวน 3,129 คดี คิดเป็นร้อยละ 24.83

ด้านภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ พบเหตุความไม่ปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ เกิดอุบัติเหตุจากการใช้ยานพาหนะทั้งภายในและรอบโรงเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการใช้ยานพาหนะทั้งภายในและรอบโรงเรียนเพราะว่านักเรียนใช้เวลาเดินทางมาโรงเรียนประมาณ 07.00 น. และเดินทางกลับบ้านเวลา 16.00 น. ซึ่งเวลาดังกล่าวเป็นเวลาที่มีการจราจรหนาแน่นเนื่องจากเป็นเวลาทำงานและเลิกงานของแต่ละหน่วยงาน การเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนนั้นจำเป็นต้องใช้ยานพาหนะในการเดินทางและอาจเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของเกตุกมล ทิพย์ทิมวงศ์ (2566) ได้ศึกษารูปแบบการป้องกันอุบัติเหตุจราจร จากการขับซิ่งจักรยานยนต์ในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการขับเคลื่อนของสถานศึกษาในจังหวัดสุโขทัย พบว่า ช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายช่วงอายุ 15 - 18 ปี เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ 07.00 - 09.00 น. และ 15.00 น. - 18.00 น. สถานที่เกิดอุบัติเหตุพบว่าจะเป็นคนบนสายรอง และยังสอดคล้องกับรายงานของศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยบนถนน (2566) พบว่า ในปี 2566 เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน 822,804 ครั้ง เมื่อพิจารณาช่วงอายุ 15 - 18 ปี พบว่า เกิดอุบัติเหตุจากการใช้ยานพาหนะคิดเป็นร้อยละ 12.79 โดยยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยที่สุด คือ มอเตอร์ไซด์ คิดเป็นร้อยละ 90.53 ช่วงเวลาที่เกิดเหตุมากที่สุดได้แก่ 14.00 - 17.59 น. คิดเป็นร้อยละ 23.91

ด้านภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ พบเหตุความไม่ปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า มีปัญหามากที่สุด คือ เกิดเหตุการณ์การทะเลาะวิวาทกันบ่อยครั้ง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการทะเลาะวิวาทในโรงเรียนย่อมเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ยังควบคุมวุฒิภาวะทางอารมณ์ได้ไม่ดี และสถานศึกษาเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองที่นักเรียนต่างครอบครัวต้องมาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน จึงเป็นเรื่องปกติที่จะเกิดเหตุกระทบกระทั่งหรือเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทกันขึ้น ซึ่งงานวิจัยของธัญญาภรณ์ อุปมัยรัตน์ (2562) พบว่า นักเรียนเคยพบเห็นเหตุการณ์ความรุนแรงในโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 90.00 จากสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพบเหตุการณ์การทะเลาะวิวาทในสถานศึกษาค่อนข้างมาก และเมื่อพิจารณาในข้ออื่นยังพบปัญหาการกลั่นแกล้งรังแกกันบ่อยครั้งในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ในปัจจุบันปัญหาสังคมมีความซับซ้อนขึ้น รวมถึงหลังจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 จะพบปัญหาการกลั่นแกล้งรังแกกันมากขึ้น โดยเฉพาะในโลกออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชราภา ต้นติสุขเวช และคณะ (2565) ได้ศึกษากระบวนการสร้างวัฒนธรรมและความปลอดภัยในการป้องกันการรังแกกันของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน พบว่า เห็นหรือรับรู้ว่ามีกรรังแกกันระหว่างนักเรียนกับนักเรียน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.00 สภาพปัญหาและการป้องกันปัญหาการรังแกกันในโรงเรียนในมุมมองของผู้บริหารและอาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุดในทุกข้อ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยาก ต้องอาศัยครูทางด้านจิตวิทยา ครูแนะแนว หรือกระทั่งจิตแพทย์ในการช่วยดูแลหากเกิดเหตุการณ์ที่กลั่นแกล้งกันรุนแรง

ด้านภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ พบเหตุความไม่ปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า มีปัญหามากที่สุด คือ มีเหตุการณ์ที่นักเรียนได้รับความไม่เป็นธรรมภายในสถานศึกษา รองลงมา คือ มีนักเรียนถูกล่อลวงปล้นและขโมย และทอดทิ้ง และมีการคุกคามทางเพศเกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าสาเหตุที่ในสถานศึกษาพบเหตุการณ์คุกคามทางเพศในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดนโยบายการละเมิดสิทธิของนักเรียนไปยังโรงเรียนทุกแห่ง และโรงเรียนได้ปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด มีการสร้างนโยบายความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนภรณ์ โปปัญจมะกุล (2562) ที่ได้ศึกษารูปแบบและวิธีการได้ตอบต่อการถูกคุกคามทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยถูกคุกคามทางเพศ รองลงมาคือถูกคุกคามทางเพศ 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ การได้ตอบต่อการถูกคุกคามทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียน

ส่วนใหญ่ใช้วิธีการหลีกเลี่ยง รองลงมาคือใช้วิธีเฉย ๆ แต่ในขณะที่รายงานของศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” (2564) ได้สำรวจการคุกคามทางเพศในสถานศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนนักศึกษาอายุ 15 - 25 ปี ทั่วประเทศ พบว่า ความเสี่ยงในการถูกคุกคามทางเพศในสถานศึกษา อยู่ในระดับค่อนข้างมีความเสี่ยง คิดเป็นร้อยละ 55.12 โดยสถานที่ที่มีความเสี่ยงมากที่สุดในการถูกคุกคามทางเพศ ได้แก่ ห้องเก็บของที่อยู่ในบริเวณเปลี่ยว ห้องน้ำ และห้องที่ไม่ได้ใช้แต่ไม่ปิดล็อก ตามลำดับ

2. การบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปริมณฑล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการป้องกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการปลูกฝัง และด้านการปราบปราม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาด้านการป้องกันพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การประเมินนักเรียนรายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการ และการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้ที่บริหารสถานศึกษาและครูให้ความสำคัญกับการประเมินนักเรียนรายบุคคลหรือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละเขต พื้นที่ได้รับมอบหมายนโยบายกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนร้อยละ 100 ซึ่งนโยบายดังกล่าวผู้บริหารและครูจำเป็นต้องเยี่ยมบ้านนักเรียนในความดูแลของตนเองให้ครบทุกคนเพื่อนำข้อมูลจากการเยี่ยมบ้านมาวิเคราะห์และดูแลนักเรียนได้อย่างถูกต้อง รวมถึงข้อมูลต่าง ๆ จะต้องรายงานกลับไปยังต้นสังกัดของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตติกาญจน์ แก้วสมสิน (2565) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการบริหารงาน วิชาการกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนให้ความสำคัญกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการคัดกรองนักเรียน

ด้านการปลูกฝังในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้แก่แก่นักเรียน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมเสริมทักษะและประสบการณ์ให้กับผู้เรียนจนผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้เมื่อเกิดเหตุความไม่ปลอดภัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2554, น. 1) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนสามารถจัดสวัสดิภาพออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย การจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ปลอดภัย การจัดบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียน และการจัดการเรียน การสอนด้านสวัสดิศึกษาในโรงเรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนด้านสวัสดิศึกษาในโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ ตระหนักถึงความปลอดภัย มีจิตสำนึกที่ดี และมีนิสัย อันจะพึงตนเองและผู้อื่นให้ลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุได้

ด้านการปราบปรามในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยเกิดขึ้นกับนักเรียน หากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงกับผู้เรียนในด้านร่างกายหรือจิตใจ ควรดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย เพื่อให้นักเรียนได้รับความเป็นธรรมและเป็นการคุ้มครองผู้เรียนให้เกิดความปลอดภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธินี สุวรรณกิจ (2564) ได้ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการถูกกลั่นแกล้งในสังคมออนไลน์ ซึ่งพบว่า สถานศึกษามีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งในการดำเนินคดีอาญากับผู้ที่กระทำความผิดกรณีที่มีการกลั่นแกล้งในลักษณะความผิดทางอาญา อีกทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (2564) ที่เน้นย้ำเสมอว่า หากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัยผู้ประสบเหตุต้องได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด มีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด รวมถึงให้การคุ้มครองนักเรียนให้อยู่ในความปลอดภัย

3. วิธีการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปริมณฑล ทั้ง 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมและโรงเรียนเมืองปรางบุรี ได้สร้างขึ้นมาจากทฤษฎีและหลักการของวงจรคุณภาพของเดมมิง (PDCA) โดยเริ่มจากวางแผนงานด้านความปลอดภัย วิเคราะห์นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปริมณฑล และบริบทของแต่ละโรงเรียน มีการประชุมในรูปของคณะกรรมการโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบประเมินเป็นระยะเพื่อปรับปรุง

แผนและการดำเนินงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น มีการดำเนินงานตามกรอบการบริหารความปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการ (2564, น. 18) ทั้ง 3 ด้าน กล่าวคือ 1) ด้านการป้องกัน มีการกำหนดพื้นที่เสี่ยงภายในโรงเรียน โดยมอบหมายให้งานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมเป็นผู้วิเคราะห์จุดเสี่ยง มีการติดป้ายแสดงหรือสัญลักษณ์เพื่อแสดงพื้นที่อันตราย มีจุดรวมพลไว้รวมบุคลากรหากเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยโดยผ่านการซักซ้อม รวมถึงมีการติดกล้องวงจรปิดในพื้นที่จุดเสี่ยง มีการจัดทำแผนความปลอดภัยของสถานศึกษา มีการประชุมในรูปของคณะกรรมการ ทั้งฝ่ายบริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู และนักเรียน รวมทั้งหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลหรือสถิติในปีที่ผ่านมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนความปลอดภัยในสถานศึกษาปีถัดไป การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เน้นความปลอดภัยเป็นหลัก รวมถึงยังเน้นความสะอาด สดชื่น และสวยงาม ทางโรงเรียนจะมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทุก ๆ ปี ปิดเทอม แต่หากพื้นที่ใดจำเป็นต้องปรับปรุงเร่งด่วนก็จะดำเนินการทันที การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีการซักถามความคิดเห็นของคณะครูและนักเรียนภายในโรงเรียนเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บริการ กำหนดโครงสร้างการบริหารความปลอดภัยตามรูปแบบการบริหารงาน 4 ฝ่าย โดยงานด้านสถานศึกษาปลอดภัยจะสังกัดอยู่ในฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานแบ่งออกเป็นฝ่ายอำนวยการและฝ่ายดำเนินการ มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัย มีการจัดเก็บข้อมูลทุกครั้งเมื่อเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยเกิดขึ้นในสถานศึกษา และนำข้อมูลดังกล่าวมาสรุปเป็นรายภาคเรียนและรายปีการศึกษา มีการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย มีการทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น สถานีตำรวจที่ใกล้กับโรงเรียน โรงพยาบาล รวมถึงมีการประสานความร่วมมือกับหัวหน้าหน่วยงานอื่นโดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ มีการจัดระบบช่องทางการสื่อสารความปลอดภัย มีการสื่อสารความปลอดภัยในระบบ Moe Safety School เฟซบุ๊กของโรงเรียน แอปพลิเคชันไลน์กลุ่ม เช่นกลุ่มไลน์ระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน การรับข้อร้องเรียนความไม่ปลอดภัยผ่านตู้เสมารักษ์ การประชุมภาคีเครือข่ายต่าง ๆ การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อคัดกรองนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม โดยอาศัยครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูกิจกรรมนักเรียน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้รูปแบบ Care Model มีการดำเนินการประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการใช้นักเรียนประเมินตนเองผ่านแบบทดสอบ EQ IQ ความเครียดในรูปแบบ Google form โดยครูที่ปรึกษาเพื่อนำมาประเมินผู้เรียนรายบุคคล อีกทั้งยังมีครูแนะแนวในการช่วยประเมินอีกหนึ่งรอบ 2) ด้านการปลูกฝัง มีการสร้างจิตสำนึกความตระหนักรู้และความเข้าใจด้านความปลอดภัยในแก่ผู้เรียน มีการบูรณาการเข้าไปในรายวิชาพื้นฐาน รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ มีการใช้วิทยากรซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานภายนอก รวมถึงมีการส่งครูไปอบรมด้านความปลอดภัยเพื่อนำมาขยายผลให้กับครูท่านอื่นในโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง ใช้การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย การสาธิตกระบวนการต่าง ๆ หน้าเสาธง จัดมุมความรู้เรื่องความปลอดภัยในห้องสมุด รวมถึงผู้ปกครองได้รับความรู้ผ่านทางเฟซบุ๊กของโรงเรียน แอปพลิเคชันไลน์กลุ่ม การประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เรื่องความปลอดภัย มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน เน้นการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะสามารถนำทักษะไปใช้ในชีวิตหากเกิดเหตุการณ์จริงขึ้น 3) ด้านการปราบปราม มีการจัดการแก้ไขปัญหาคriminalเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา เน้นการจัดการตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงระเบียบของโรงเรียนเป็นหลัก เมื่อพบเหตุความไม่ปลอดภัยจะมีการประสานงานไปยังงานกิจการนักเรียนเพื่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้ไวที่สุด หากเหตุการณ์มีความรุนแรงจะมีการประสานงานไปยังหน่วยงานภายนอกเพื่อช่วยในการระงับเหตุที่เกิดขึ้น รวมทั้งมีการรายงานให้ผู้บริหารทราบ มีการช่วยเหลือ เยียวยา พื้นที่จิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย มีการมอบทุนช่วยเหลือเพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาล รวมถึงประกันชีวิต มีการออกเยี่ยมติดตามอาการนักเรียนโดยครูที่ปรึกษาและผู้บริหารของโรงเรียน และหากนักเรียนไม่สามารถมาเรียนที่โรงเรียนได้ตามปกติ จะมีการปรับรูปแบบการเรียนเป็นรูปแบบออนไลน์ มีการดำเนินตามขั้นตอนของกฎหมาย เน้นการประสานงานไปยังหน่วยงานที่ทำความร่วมมือไว้ เช่น สถานีตำรวจ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าวิธีการบริหารความปลอดภัยของทั้งสองโรงเรียนดังกล่าวเป็นรูปแบบการบริหารที่มีคุณภาพและมีความชัดเจนครอบคลุมการดำเนินงานตามกรอบการบริหารความปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการทั้งด้านการป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปราม เป็นมาตรการการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัย

ต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืนและเข้มงวด ซึ่งการบริหารความปลอดภัยทั้ง 3 ด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกอร อุ่นสถานนท์ (2563) ได้ศึกษาการบริหารความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร มีแนวทางในการบริหารความปลอดภัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านอาคารสถานที่ มีการตรวจสอบสภาพอาคารให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ มีการรายผ่านฝ่ายบริหารเพื่อปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่เป็นประจำทุกภาคเรียน มีการแต่งตั้งบุคลากรในการดูแลอาคารและบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน โดยกำชับครูเวรรักษาการณ์เฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติที่เกิดขึ้น มีการเชิญหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ มีการประสานงานกับผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ มีการบันทึกข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงและกำหนดมาตรการป้องกันอุบัติเหตุจากอาคารสถานที่ 2) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย จัดให้มีป้ายหรือสัญลักษณ์เตือนในบริเวณที่อันตรายของสถานศึกษาตามบริเวณต่าง ๆ เช่น ป้ายเตือนบริเวณสระน้ำ มีการอบรมโครงการป้องกันอุบัติเหตุภายในโรงเรียน จัดทำป้ายให้ความรู้ 3) ด้านการให้บริการความปลอดภัย มีการจัดทำคู่มือบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในการบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ 4) ด้านการจัดสวัสดิศึกษา มีการประสานงานกับผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือและสนับสนุนในการดูแลความปลอดภัย มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) ด้านสุขภาพอนามัย มีการดำเนินการด้านสุขภาพอนามัยของบุคลากรและนักเรียน มีโครงการตรวจสุขภาพประจำปี มีการจัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้ การสอนสุขศึกษา และมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากโรคและอันตรายต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการดูแลภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจของนักเรียน โดยเฉพาะเรื่องภาวะการติดเกมของนักเรียน ปัญหายาเสพติด ปัญหาบุหรี่ไฟฟ้า และการพนัน ซึ่งในปัจจุบันจะพบปัญหาการพนันในรูปแบบออนไลน์เป็นจำนวนมากและนักเรียนสามารถเข้าถึงบริการสื่อสังคมออนไลน์ได้ง่าย

1.2 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการดูแลภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ โดยเฉพาะเกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาท และการกลั่นแกล้งรังแกกันในสถานศึกษา รวมทั้งการกลั่นแกล้งรังแกกันออนไลน์จนนำไปสู่การทะเลาะวิวาท

1.3 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการดูแลภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุการใช้ยานพาหนะ โดยใช้มาตรการป้องกัน การปลูกฝัง และการปราบปราม มีการอบรมย้ำเตือนการใส่หมวกกันน็อกสม่ำเสมอ รวมถึงการช่วยเหลือเยียวยา พ้นทุกข์ จิตใจของนักเรียนในกรณีที่ประสบอุบัติเหตุด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาความปลอดภัยในโรงเรียน ควรเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนเพิ่มเติมเพื่อให้สะท้อนความไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียน เนื่องจากความไม่ปลอดภัยบางชนิดอาจเกิดขึ้นกับนักเรียนโดยที่นักเรียนไม่กล้าที่จะบอกเล่าไปยังครูและผู้บริหารสถานศึกษา เพราะอาจเกิดความอับอายและไม่ปลอดภัยในการให้ข้อมูล

2.2 ควรมีการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นความปลอดภัยในโรงเรียนเพื่อทราบสภาพความปลอดภัยในปัจจุบันและความต้องการด้านความปลอดภัยในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนบริหารจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน

2.3 ควรมีการศึกษาค้นคว้าแตกต่างในการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียนว่าขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อการบริหารความปลอดภัยหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรมาก จะได้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุ่ณสถานนท์. (2563). การบริหารความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 10(2), 1-14.
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2566). รายงานสถิติคดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.
https://www.djop.go.th/storage/files/2/สถิติประจำปี/เล่มสถิติ_ปีงบประมาณ_66.pdf
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา*.
https://drive.google.com/file/d/1ub_RDJJ-zwUTgjiBKWZBde-6dcLrV1i5/view
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*.
https://drive.google.com/drive/folders/1BV_r9HmBwIHNde2Xs7GKlkNGW7QA11G8
- เกตุกมล ทิพย์ทิมวงศ์. (2566). รูปแบบการป้องกันอุบัติเหตุจราจร จากการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ในกลุ่มนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการขับเคลื่อนของสถานักเรียนในจังหวัดสุโขทัย [วิทยานิพนธ์สาธิตารณสุขศาสตร
ดุขฎิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
<https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/5700/3/KetkalThipthimwong.pdf>
- ชุตติกาญจน์ แก้วสมสิน. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับการบริหารงานวิชาการ
กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
[วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา]. คลังปัญญามหาวิทยาลัยบูรพา.
<https://ir.buu.ac.th/dspace/bitstream/1513/596/1/63920291.pdf>
- ัญญาภรณ์ อุปมัยรัตน์. (2562). ผลของโปรแกรมการกำกับตนเองต่อทัศนคติการใช้ความรุนแรง และพฤติกรรม
การควบคุมตนเองในนักเรียนวัยรุ่น. *วารสารพยาบาลและสุขภาพจิต*, 33(2), 13-28.
- พรธณี ลีกิจพัฒน. (2557). *วิธีวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สำนักพิมพ์มีน เซอร์วิส ชัฟฟาลาย.
- พัชราภา ตันติชูเวช, สมิตร์ สุวรรณ, วิทัศน์ ผักเจริญผล, วินัย พูลศรี. (2565). กระบวนการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย
ในโรงเรียนเพื่อป้องกันการรังแกกันของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต
กำแพงแสน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นายเรืออากาศ*, 10, 92-105.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2554). *ความปลอดภัยในเด็ก*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เมธินี สุวรรณกิจ. (2564). *มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการถูกล่วงละเมิดในสังคม
ออนไลน์*. <https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3929/1/Fulltext.pdf>
- รัตนารณ์ ไปปัญมะกุล. (2562). *การศึกษารูปแบบและวิธีการได้ต่อการถูกคุกคามทางเพศของนักเรียน
มัธยมศึกษา*. [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา]. คลังปัญญามหาวิทยาลัยบูรพา.
https://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/55920422.pdf
- ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยบนถนน. (2566). *การเปรียบเทียบ สถิติการเกิด
อุบัติเหตุบนท้องถนนในประเทศไทย*. <https://www.thairsc.com/data-compare>
- ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล”. (2564). *การคุกคามทางเพศในสถานศึกษา*.
<https://nidapoll.nida.ac.th/data/survey/uploads/FILE-1622278871469.pdf>
- สมาคมวิทยุและสื่อเพื่อเด็กและเยาวชน. (2562). *เปิดวิถีออนไลน์ เด็กไทยกับภัยใกล้ตัว*.
<https://www.thaihealth.or.th//เปิดวิถีออนไลน์-เด็กไทย/>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 5 ปี
(พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์*.
www.sesaopkn.go.th/sesaopk/img/file/O466-70.pdf

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์. (2565). คู่มือการบริหารงานด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบบริหาร Student Model.

<https://drive.google.com/file/d/1fRF6kvu4AhHhPeFtREe055N0vCjum4ua/view>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567.

<https://www.obec.go.th/about/นโยบาย-จุดเน้น-สพฐ-ปีงบประมาณ>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. สำนักพิมพ์พริกหวาน กราฟฟิค.